

Onderwerp

Nieuw beleid voor AED's in de gemeente Oss

Datum	24 mei 2019	Naam en telefoon	P. Noten
Afdeling	M&M	Portefeuillehouder	T. van Kessel

Advies

1. *Dit voorstel integraal af te wegen als nieuw beleid bij de programmabegroting 2020-2023*
2. *Ter uitvoering van het amendement van 8 november 2018 een bedrag van € 25.000 ter beschikking te stellen voor het onderhoud aan de AED's in 2019 aan de betreffende AED-organisaties naar rato van hun aandeel elk in het totaal;.*
3. *Onder voorbehoud dat de gemeenteraad hiermee instemt in de programmabegroting 2020-2023, de bijgevoegde concept-subsidieregeling "Dekkend netwerk AED's gemeente Oss" vast te stellen.*

Aanleiding

Op 21 december 2017 heeft de raad de motie 'Hartveilig Oss' aangenomen. Daarbij is aan het college de opdracht gegeven om:

"Samen met de lokale AED-Stichtingen, EHBO verenigingen, centrummanagement Oss en andere betrokken partijen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn in het realiseren van een dekkend en goed functionerend netwerk van AED's en vrijwillige hulpverleners".

Op 8 november 2018 heeft de raad unaniem een amendement aangenomen waarin het college wordt opgedragen *"om voor de kadernota 2020 met een voorstel te komen waarbij een effectief dekkend netwerk AED's in de publieke ruimte geborgd is. Hierbij wordt ook gekeken welke AED-kasten er in de (semi) overheidsgebouwen van binnen naar buiten geplaatst moeten worden"*.

Dit voorstel is nu klaar.

Welk resultaat willen we bereiken?

Elk jaar overlijden mensen in Oss aan een acute hartstilstand. Opgeroepen ambulances zijn niet altijd op tijd om overlijden of ernstige gevolgschade te voorkomen. Als er in de openbare ruimte voldoende AED's aanwezig zijn én voldoende vrijwilligers die adequaat kunnen handelen, daalt de sterftekans of de kans op ernstige gevolgschade aanzienlijk. Statistisch gezien overlijden nu in de gemeente Oss elk jaar 18 mensen aan een acute hartstilstand. Door een dekkend netwerk van AED's en vrijwilligers kan dit aantal beperkt worden. Door eerder en sneller reanimeren kan ook de gevolgschade verminderen en zullen minder mensen gebruik hoeven te maken van (dure) zorgvoorzieningen.

Er is geen wettelijk voorschrift om als gemeente een dekkend netwerk van AED's te moeten realiseren. In de loop der jaren is in de gemeente Oss een diverse praktijk gegroeid. Veel particuliere bedrijven, organisaties en winkels beschikken over een AED, soms hangend in de

buitenruimte. In verschillende kernen (Geffen, Lith, Berghem, Oss, MHM, Ravenstein en Herpen) zijn in het verleden maatschappelijke initiatieven ontstaan om AED's aan te schaffen. Dat is veelal goed gelukt, maar het structurele onderhoud hiervan vormt een probleem.

Ook zijn er soms nog niet voldoende vrijwilligers beschikbaar, die weten hoe ze in geval van nood met een AED om moeten gaan. Door steeds meer bekendheid en acties over het onderwerp verbetert deze situatie gelukkig snel.

We willen de volgende resultaten bereiken:

1. We willen een dekkend netwerk van AED's in de publieke ruimte.
2. We willen dat deze AED's goed onderhouden worden;
3. We willen maatschappelijke betrokkenheid blijven stimuleren en zorgen dat de verschillende actieve partijen beter kunnen samenwerken.

Argumenten voor dit advies

- 1.1. *Er zijn in principe voldoende AED's, maar die zijn niet voldoende bereikbaar of onvoldoende gespreid.*

Op basis van de ons bekende gegevens zijn er in de gemeente Oss voldoende AED's aanwezig. Probleem is alleen dat deze niet altijd toegankelijk zijn, omdat ze binnen opgehangen zijn. Idealiter hangen ze buiten in een speciale kast. Door particulieren aan te bieden om de kosten voor buitenplaatsen en onderhoud over te nemen, verwachten we de dekking aanzienlijk te kunnen verbeteren. In totaal zijn er 220 AED's nodig voor een dekkend netwerk.

Voldoende vrijwilligers zijn, naast de AED's, ook een voorwaarde om tot een *effectief* dekkend netwerk te komen. Deze situatie is nu nog niet overal goed op orde. Door extra publicitaire aandacht hieraan te besteden kan dit verbeterd worden.

- 1.2. *Goed onderhoud van AED's is letterlijk van levensbelang*

In het geval van AED's is het zonneklaar dat goed en regelmatig onderhoud erg belangrijk is. In het geval van particuliere AED's weten we niet of dit ook echt gebeurt. Wel weten we dat diverse maatschappelijke initiatieven hiermee kampen. In de meeste situaties is er met acties plaatselijk geld bijeen gezameld, waarmee de aanschaf bekostigd is. Geld voor onderhoud is maar beperkt of geheel niet aanwezig.

In de werkgroep is afgesproken dat elke AED-organisatie de verplichting aangaat voor het 24/7/365 ter beschikking hebben van goed bereikbare en functionerende AED's. In de werkgroep is overeenstemming om hiervoor de criteria van het AED Keurmerk Instituut te gebruiken (zie bijlage).

- 1.3. *Een specifieke AED-subsidieregeling voorziet in de behoefte*

Door het instellen van een subsidieregeling kan er maatwerk geleverd worden. De verschillende organisaties vragen subsidie aan voor de AED's die in hun gebied in de publieke ruimte staan en die nodig zijn voor het dekkend netwerk.

De gemeente kan op deze wijze haar betrokkenheid tot uitdrukking brengen, zonder daarmee eindverantwoordelijk te zijn voor het geheel. Die verantwoordelijkheid is namelijk een gezamenlijke voor alle betrokken partijen en is in de praktijk ook niet afdwingbaar. De concept-subsidieregeling is als bijlage toegevoegd. In deze regeling is ook opgenomen dat elke AED die onderdeel uitmaakt van het dekkende netwerk, aangemeld moet zijn bij Hartslag.nu.

1.4. *AED's zijn een verantwoordelijkheid van velen*

In de loop van de jaren zijn op veel verschillende plaatsen in de gemeente maatschappelijke initiatieven ontstaan om AED's beschikbaar te hebben. Hart voor Lith, EHBO Berghem, AED Beheer Geffen, Hart voor Oss, EHBO MHM, EHBO Ravenstein en EHBO Herpen zijn de bekende voorbeelden in onze gemeente. De mensen die zich hiervoor inzetten, zijn heel belangrijk om de doelstellingen te kunnen halen. De kracht van de huidige situatie is dan ook dat iedereen doet wat nodig is, afgestemd op wat ter plaatse mogelijk is. Een subsidieregeling voor AED's doet recht aan deze situatie.

3.1. *De raad heeft besloten om de AED-onderhoudskosten 2019 te dekken*

Met de werkgroep AED's is gekeken welk bedrag er redelijkerwijs voor 2019 nodig is. Omdat het dekkend netwerk nog niet gereed is, is de volle omvang van de jaarlijkse onderhoudskosten niet nodig. Voor 2019 volstaat een bedrag van € 25.000. Dit bedrag wordt naar rato ter beschikking gesteld onder de deelnemers van de werkgroep.

Tegenargumenten of risico's

1.1. *De gemeente heeft geen wettelijke plicht om AED-beleid te voeren*

We willen ons hiervoor gaan inspannen, omdat uit ervaringsgegevens blijkt dat een dekkend netwerk van AED's echt een aanzienlijke gezondheidswinst kan opleveren. Tegelijkertijd moet duidelijk zijn dat de gemeente geen aansprakelijkheid kan aanvaarden in het geval er sprake is van een niet-dekkend netwerk. De effectiviteit van een dekkend AED-netwerk hangt in de praktijk af van vele factoren, waaronder die van de beschikbaarheid en inzet van vrijwilligers. Die is nooit afdwingbaar, want daar is geen wettelijke basis voor. Met de beherende AED-organisaties is ook afgesproken dat zij verantwoordelijk zijn voor een adequaat onderhoud.

1.2. *De rol van de gemeente is voorwaarden scheppend*

We hebben de verschillende partijen bijeen gebracht die zich nu op maatschappelijke basis bezighouden met AED's. We willen hun rol en inzet niet overnemen, maar het mogelijk maken dat ze die duurzamer en makkelijker kunnen uitvoeren. De betrokken AED-organisaties hebben afspraken met elkaar gemaakt om hierin tot effectieve samenwerking met elkaar te komen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Het voeren van een effectief AED-beleid kost de gemeente maximaal € 55.000 per jaar. Dat is gebaseerd op een bijdrage van € 250 per AED en een totaal van 220 AED's, dat nodig is voor een dekkend netwerk. De spreiding van de (benodigde) AED's over de verschillende gebieden is als volgt:

• Herpen	10
• Ravenstein	24
• Geffen	21
• Lith	26
• MHM	9
• Berghem	23
• Oss	107

Voor 2019 is een bedrag voor onderhoud beschikbaar van € 25.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de post Innovatiebudget WMO 2019. Elke AED-organisatie ontvangt naar rato in 2019 een subsidie hiervoor.

b. Communicatie

Dit advies komt mede tot stand door overleg met de werkgroep. De werkgroep werkt in 2019 nog een voorstel uit voor een gezamenlijke communicatiestrategie.

c. Uitvoering

Na een positief besluit zal de werkgroep een plan uitwerken om het beleid uit te kunnen gaan voeren. Dat plan behelst een subsidieregeling en afspraken over welke AED's voor publieke bekostiging in aanmerking komen.

d. Overlegd met

- de werkgroep AED (Oss, Lith, Geffen, MHM, Herpen, Ravenstein, Berghem)
- F&C, Rene van Boekel.

Bijlagen

- concept Subsidieregeling Dekkend Netwerk AED's gemeente Oss
- criteria onderhoud op basis van het AED Keurmerk Instituut
- Samenwerkingsafspraken tussen de AED-organisaties uit Geffen, Lith, Megen-Haren-Macharen, Ravenstein, Herpen, Berchem en Oss

Samenvatting

De gemeente Oss gaat beleid voeren om te komen tot een dekkend netwerk van AED's. Hiervoor zijn diverse gesprekken gevoerd met de diverse uitvoeringsorganisaties over de vraag hoe dit het beste kan. Het gezamenlijke plan is nu om een subsidieregeling in het leven te roepen. Met de bijdragen

uit deze subsidieregeling worden de betrokken uitvoeringsorganisaties in staat gesteld om een dekkend netwerk te realiseren en het noodzakelijke AED-bestand duurzaam te onderhouden.

Met de subsidieregeling is een jaarlijkse bijdrage gemoeid van maximaal € 55.000.

Een dekkend AED-netwerk leidt er toe dat er jaarlijks mensenlevens in Oss gered kunnen worden.

Daarnaast zal de gevolgschade voor mensen die het overleven dalen, omdat men sneller met reanimeren kan starten.